

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2567/2560

บริษัทมิค เด็นซิโคเจียว (ไทยแลนด์) จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.รัษฎากร มาตรา 4, ทศ

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 7, ทศ

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 9, ทศ

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 17,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 7,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 17, ป.รัษฎากร มาตรา 4 ทศ

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์จะฟ้องคดีภาษีอากรต่อศาลภาษีอากรกลางได้จะต้องเป็นคดีที่ศาลภาษีอากรกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 7 สำหรับคดีเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากรนั้น ในกรณีที่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบัญญัติให้ขอคืนเงินค่าภาษีอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ จะดำเนินการในศาลภาษีอากรได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเช่นว่านั้น ตามมาตรา 9 ทั้งต้องมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17 คดีนี้โจทก์ยื่นคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่จำเลยมีหนังสือแจ้งไม่คืน โจทก์อุทธรณ์คำสั่งต่อมาโจทก์ได้ชี้แจงและนำส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ประกอบการขอคืนเพิ่มเติม จำเลยมีหนังสือยกเลิกคำสั่งแจ้งไม่คืนเงินภาษีอากร และโอนเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่โจทก์ แต่ไม่คืนดอกเบี้ยตาม ป.รัษฎากร มาตรา 4 ทศ เห็นได้ว่าดอกเบี้ยตามมาตรา 4 ทศ เป็นดอกเบี้ยโดยนิตินัยของภาษีมูลค่าเพิ่มที่โจทก์เสียเกินไปกว่าจำนวนที่ต้องเสีย และจำเลยต้องพิจารณาสั่งคืน เมื่อจำเลยสั่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ไม่คืนดอกเบี้ยแก่โจทก์ ย่อมมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ระหว่างโจทก์กับจำเลยตามกฎหมายแพ่งแล้ว การคำนวณดอกเบี้ยต้องเริ่มคิดตั้งแต่วันครบกำหนดระยะเวลาสามเดือน นับแต่วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับเงินคืนภาษีอากรข้อ 1 (2) มีใช้นับแต่วันส่งเอกสารจนครบ เนื่องจากการที่เจ้าพนักงานเรียกให้ส่งมอบเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบตามข้อ 2 วรรคสาม มีผลเพียงให้ระงับการคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันสุดท้ายของเวลาที่เจ้าพนักงานสั่งตามข้อ 2 วรรคสี่ เท่านั้น เมื่อนับแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องขอคืนภาษีในเดือนภาษีที่พิพาทแต่ละฉบับจนถึงวันที่ลงนามในคำสั่งคืนเงินเป็นระยะเวลาที่พ้นกำหนดสามเดือน โจทก์จึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยตามหนังสือที่แจ้งให้โจทก์ไปพบเจ้าพนักงานเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและนำส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ 18 เมษายน 2556 เป็นคำสั่งของเจ้าพนักงานที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่กำหนดเวลาไว้น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ข้อ 2 วรรคสาม จำเลยไม่อาจระงับการคิดดอกเบี้ยแก่โจทก์ได้ โจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยจนถึงวันที่ลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน กฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ข้อ 1 วรรคสอง นั้น ให้คิดดอกเบี้ยจนถึงวันที่จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน หลังจากนั้นไม่มีการคิดดอกเบี้ยแก่โจทก์อีก จำเลยชอบที่จะเร่งรัดคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่โจทก์ชำระเกินไปพร้อมดอกเบี้ย เมื่อจำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์แล้ว จำเลย

ไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแก่โจทก์อีกต่อไป การที่ดอกเบี้ยการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มหยุดลงตั้งแต่วันที่ จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีแล้ว หาใช่การคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด ไม่ โจทก์ขอที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหาย เนื่องจากจำเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขของมาตรา 4 ทศ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ภายในระยะเวลาที่ เหมาะสมเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ระหว่างการพิจารณา จำเลยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ แล้วบางส่วนจำนวน 651,143.76 บาท ความเสียหายในส่วนนี้ได้รับการบรรเทาไปแล้ว จึงเห็นควร กำหนดค่าเสียหายเป็นดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดอกเบี้ยภาษีมูลค่าเพิ่มที่ยัง ค้างจ่ายแก่โจทก์ นับแต่วันถัดจากวันลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จ แก่โจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้เงินค่าดอกเบี้ยค้างจ่ายแก่โจทก์เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,996,262.24 บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของยอดเงิน 1,996,262.24 บาท นับ ตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันฟังยุติว่า โจทก์ยื่น คำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มต่อจำเลยเจ็ดเดือนภาษี ซึ่งต่อมาจำเลยมีหนังสือแจ้งไม่คืนเงิน ภาษีอากรแก่โจทก์ โจทก์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่คืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มต่อจำเลย แล้วต่อมาวันที่ 7 มีนาคม 2557 จำเลยมีหนังสือแจ้งยกเลิกการไม่คืนเงินภาษีอากรให้แก่โจทก์ และวันที่ 25 มีนาคม 2557 จำเลยได้ออเงินภาษีมูลค่าเพิ่มคืนให้แก่โจทก์เป็นเงินทั้งสิ้น 13,344,554.24 บาท โจทก์จึงมี หนังสือฉบับลงวันที่ 18 เมษายน 2557 ขอให้จำเลยสั่งคืนดอกเบี้ยแก่โจทก์ตามมาตรา 4 ทศ แห่ง ประมวลรัษฎากร แล้วโจทก์นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2557 ภายหลังโจทก์ฟ้องคดี นี้แล้วต่อมาวันที่ 15 ธันวาคม 2557 จำเลยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่โจทก์จำนวน 651,143.76 บาท มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การที่โจทก์จะฟ้องคดี ภาษีอากรต่อศาลภาษีอากรกลางได้จะต้องเป็นคดีที่ศาลภาษีอากรกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษา ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 7 สำหรับ คดีเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากรนั้น ในกรณีที่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบัญญัติให้ขอคืนเงิน ค่าภาษีอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ จะดำเนินการในศาลภาษีอากรได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเช่นว่านั้น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 9 คดีนี้โจทก์ได้ยื่นคำร้องขอคืน จนกระทั่งจำเลยมีคำสั่งไม่คืนเงินภาษีอากร ต่อมาโจทก์อุทธรณ์คำสั่ง และจำเลยมีหนังสือยกเลิก หนังสือแจ้งไม่คืนเงินภาษีอากรแก่โจทก์ ย่อมเป็นการเข้าหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 7 และมาตรา 9 ทั้งต้องมีข้อโต้แย้ง เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง มาตรา 55 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17 เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังยุติว่า เจ้าพนักงานของจำเลยมีหนังสือแจ้งไม่ คืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่โจทก์ยื่นคำร้องขอคืน โจทก์จึงอุทธรณ์คำสั่ง ต่อมาโจทก์ได้นำส่ง เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ประกอบการขอคืนเพิ่มเติมและชี้แจงจนเจ้าพนักงานของจำเลยพิจารณา

แล้วเห็นว่า หนังสือชี้แจงของโจทก์มีเหตุผลรับฟังได้ถึงการขายสินค้าต่ำกว่าทุนและราคาขายสินค้าประเภทและชนิดเดียวกันที่มีราคาแตกต่างกัน จึงมีหนังสือยกเลิกคำสั่งแจ้งไม่คืนเงินภาษีอากร ต่อมาวันที่ 25 มีนาคม 2557 จำเลยโอนเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่โจทก์ 13,344,554.24 บาท แต่ไม่คืนดอกเบี้ยสำหรับการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์ ตามมาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร ให้อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากรในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่ง มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีอากรที่ได้รับคืน และให้จ่ายจากเงินภาษีอากรที่จัดเก็บได้ตามประมวลรัษฎากรนี้ เห็นได้ว่าดอกเบี้ยตาม มาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร ก็เป็นดอกเบี้ยโดยนิตินัยของภาษีมูลค่าเพิ่มที่โจทก์เสียเกินไป กว่าจำนวนที่ต้องเสีย ซึ่งมีบทบัญญัติตามมาตรา 4 ทศ กำหนดให้จำเลยต้องพิจารณาสั่งคืน เมื่อ จำเลยสั่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ไม่คืนดอกเบี้ยแก่โจทก์ จำเลยปฏิบัติตามมาตรา 4 ทศ แห่ง ประมวลรัษฎากร หรือไม่ ย่อมมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ระหว่างโจทก์กับจำเลยตามกฎหมายแพ่งแล้ว โดยจำเลยต้องพิจารณาตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ออกตาม ความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร อันเป็นหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขตามแนวทางปฏิบัติของจำเลย ทั้งนี้ การจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรอยู่ใน อำนาจควบคุมดูแลของจำเลย กรณีสรรพากรพื้นที่ปทุมธานี 2 อ้างว่า ได้มีหนังสือหารือไปยัง สรรพากรภาค 4 และสรรพากรภาค 4 อ้างว่ายังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงส่งเรื่องหารือสำนัก มาตรฐานการจัดเก็บภาษี ต่อมาสำนักกฎหมายมีหนังสือตอบข้อหารือไปยังสำนักมาตรฐานการจัด เก็บภาษีก็เป็นภายหลังจากโจทก์กับจำเลยมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับ ดอกเบี้ยที่โจทก์มีสิทธิได้รับคืนตามมาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ที่ศาลภาษีอากรกลาง พิพากษาว่า โจทก์ยังไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาล เนื่องจากยังอยู่ในช่วงเวลาดำเนินการพิจารณาสั่ง ตามขออำนาจที่กฎหมายให้อำนาจไว้นั้น และยังมีได้มีคำชี้ขาดทางใดทางหนึ่งก่อนที่โจทก์จะนำ คดีมาสู่ศาล นั้น เห็นว่า การพิจารณาที่เน้นล่าช้าเลยไปถึงสี่หรือห้าเดือนทั้งที่เป็นกรณีมี หลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงแล้ว และเป็นกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบของจำเลยด้วย ไม่ควรอ้างว่ายังอยู่ในช่วงเวลาดำเนินการพิจารณาสั่งตามขออำนาจที่ กฎหมายให้อำนาจไว้นั้นเนิ่นนานเกินสมควร ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษามานั้น ศาลฎีกาแผนก คดีภาษีอากรไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้น มีปัญหาตามอุทธรณ์ของโจทก์ ประการต่อไปว่า โจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยจากการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับคืนและดอกเบี้ยผิพนัด หรือไม่ เพียงใด นั้น คดีนี้คู่ความได้สืบพยานหลักฐานจนเสร็จสิ้นเพียงพอที่ศาลฎีกาแผนกคดี ภาษีอากรจะวินิจฉัยให้ เพื่อมิให้เป็นการล่าช้า จึงเห็นสมควรวินิจฉัยไปเสียทีเดียวโดยไม่ต้องย้อน สำนวนไปให้ศาลภาษีอากรกลางวินิจฉัยก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 243 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 29 (เดิม) ในปัญหานี้มาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากรกำหนดหลักเกณฑ์ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายสั่งให้คืนดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับเงินภาษีอากรในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน หรือเศษของเดือน ของภาษีที่ได้รับคืน โดยไม่คิดทบต้น ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการให้ ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินภาษีอากร ข้อ 1 (2) กรณีคืนเงินภาษีอากรที่ชำระตามแบบแสดงรายการ ไม่ว่าจะชำระพร้อมกับการยื่นหรือไม่ ให้เริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันถัดจากวันครบระยะเวลาสาม

เดือน นับแต่วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร" ข้อ 2 "การคิดดอกเบี้ยตามข้อ 1 จะคิดให้ต่อเมื่อได้มีการยื่นแบบแสดงรายการหรือคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือภายในเวลาที่ได้รับการขยายหรือเลื่อนให้" วรรคสอง "การยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร ผู้ยื่นคำร้องต้องนำเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปแสดงต่อเจ้าพนักงานเพื่อพิสูจน์ว่าได้เสียภาษีอากรเกินไปด้วย" วรรคสาม "ในกรณีที่เจ้าพนักงานเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบว่าได้ถูกหักหรือเสียภาษีอากรเกินกว่าที่ต้องเสีย ผู้ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรต้องนำเอกสารหรือหลักฐานไปแสดงต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนดเวลาที่เจ้าพนักงานสั่ง แต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำสั่งเป็นหนังสือ ในกรณีที่มีเหตุสมควรอธิบดีมีอำนาจขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ได้แต่ให้ระงับการคิดดอกเบี้ยให้ในระหว่างเวลาที่ขยายให้จนถึงวันที่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน" และวรรคสี่ "ถ้าผู้ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดหรือภายในเวลาที่อธิบดีได้ขยายให้ ให้ระงับการคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่สุดท้ายของเวลาที่เจ้าพนักงานสั่งตามวรรคสาม" ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นว่า กรณีคืนเงินภาษีอากรที่ต้องชำระตามแบบแสดงรายการให้เริ่มคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันครบกำหนดระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรและให้คิดดอกเบี้ยถึงวันที่ลงในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน โจทก์ส่งเอกสารให้เจ้าพนักงานของจำเลยวันที่ 15 พฤษภาคม 2556 ต่อมาเจ้าพนักงานของจำเลยได้เรียกให้โจทก์ส่งเอกสารให้ตรวจสอบเพิ่มเติมอีกหลายครั้ง ซึ่งโจทก์ได้ส่งมอบเอกสารให้เจ้าพนักงานครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2557 โจทก์ส่งเอกสารหลักฐานให้จำเลยตรวจสอบจนทราบว่า โจทก์ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจริง จึงมีคำสั่งคืนภาษีแก่โจทก์ โดยจำเลยต้องส่งคืนดอกเบี้ยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) โดยเจ้าพนักงานของจำเลยต้องคำนวณดอกเบี้ยให้โจทก์โดยเริ่มคิดดอกเบี้ยนับแต่วันถัดจากวันครบระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอคืนตามแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ. 30) พิพาทแต่ละฉบับ คิดดอกเบี้ยจนถึงวันที่จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์ ที่จำเลยอ้างว่า การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของโจทก์ เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานเรียกให้โจทก์ส่งมอบเอกสารเพื่อตรวจสอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการให้ดอกเบี้ยแก่ผู้มีสิทธิได้รับคืนเงินภาษีอากร ข้อ 2 วรรคสาม การคำนวณดอกเบี้ยจึงต้องเริ่มคำนวณนับแต่พ้นกำหนดสามเดือน นับแต่วันส่งเอกสารครบ คือวันที่ 30 มกราคม 2557 จนถึงวันที่ลงนามในคำสั่งคืนเงินภาษีอากร คือวันที่ 18 มีนาคม 2557 ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดสามเดือน นับแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องขอคืนภาษี โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยนั้น เห็นว่า การคำนวณดอกเบี้ยต้องเริ่มคิดตั้งแต่วันครบกำหนดระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ข้อ 1 (2) มิใช่ นับแต่วันส่งเอกสารจนครบ เนื่องจากการเรียกให้ส่งมอบเอกสารหลักฐานให้ตรวจสอบของเจ้าพนักงาน ตามข้อ 2 วรรคสาม มีผลเพียงให้ระงับการคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่สุดท้ายของเวลาที่เจ้าพนักงานสั่ง ตามข้อ 2 วรรคสี่ เท่านั้น ซึ่งเมื่อนับแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องขอคืนภาษีในเดือนภาษีที่พิพาทแต่ละฉบับจนถึงวันที่ลงนามในคำสั่งคืนเงินเป็นระยะเวลาที่พ้นกำหนดสามเดือน โจทก์จึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ย ข้ออ้างของจำเลยฟังไม่ขึ้น ที่จำเลยอ้างว่า เดือนภาษีมีนาคม 2555 (ยื่นเพิ่มเติม) เมษายน 2555 (ยื่นเพิ่มเติม) และเดือนภาษีตุลาคม 2555 โจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน จึงไม่มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน 2556 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่เจ้าพนักงานสั่งและโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง นั้น เห็นว่า ตามหนังสือที่ กค 0708.09 กก

02/4620 ลงวันที่ 4 เมษายน 2556 และหนังสือที่ กค 0708.09 กก 02/4756 ลงวันที่ 5 เมษายน 2556 ที่แจ้งให้โจทก์ไปพบเจ้าพนักงานเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและนำส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี 2551 ถึง 2555 ในวันที่ 18 เมษายน 2556 เป็นคำสั่งของเจ้าพนักงานที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่กำหนดเวลาไว้น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่งซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ข้อ 2 วรรคสาม จำเลยจึงไม่อาจจะรับการติดดอกเบี้ยแก่โจทก์ได้ โจทก์จึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยจนถึงวันที่ลงในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน ดังนั้น ที่จำเลยอ้างว่าเดือนภาษีมกราคม 2556 กุมภาพันธ์ 2556 และเดือนภาษีมีนาคม 2556 โจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยจนถึงวันก่อนวันสุดท้ายที่เจ้าพนักงานมีคำสั่งเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐาน ซึ่งอยู่ในระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลทำให้โจทก์ไม่มีสิทธิได้รับดอกเบี้ย ไม่อาจรับฟังได้ด้วยเหตุผลตามที่ได้นำวินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ประการสุดท้ายว่า โจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดอกเบี้ยภาษีมูลค่าเพิ่มพิพาทที่โจทก์มีสิทธิได้รับคืนนับแต่วันที่จำเลยลงนามในคำสั่งคืนเงินจนกว่าจะชำระแก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ข้อ 1 วรรคสอง นั้น ให้ติดดอกเบี้ยจนถึงวันที่จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงิน หลังจากนั้นไม่มีการติดดอกเบี้ยแก่โจทก์อีก เจ้าพนักงานของจำเลยชอบที่จะเร่งรัดคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่โจทก์เสียไปโดยชำระเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดพร้อมดอกเบี้ย หลังจากต้องใช้เวลานานในการตรวจสอบเพื่อคืนภาษี เมื่อจำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์แล้ว จำเลยไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแก่โจทก์อีกต่อไป การที่ดอกเบี้ยการคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มหยุดลงตั้งแต่วันที่จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีแล้ว ทำให้การติดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผัดนัดไม่ โจทก์ชอบที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายส่วนนี้เนื่องจากจำเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของมาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ เมื่อปรากฏว่าระหว่างพิจารณา จำเลยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่โจทก์แล้วจำนวน 651,143.76 บาท ความเสียหายในส่วนนี้จึงได้รับการบรรเทาไปแล้ว จึงเห็นควรกำหนดค่าเสียหายเป็นดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดอกเบี้ยภาษีมูลค่าเพิ่มที่ยังค้างจ่ายแก่โจทก์ นับแต่วันถัดจากวันลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จแก่โจทก์ พิพากษากลับ ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยกรณีคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์ตามฟ้องในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนนับตั้งแต่วันครบระยะเวลาสามเดือน นับตั้งแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องขอคืนตามแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภพ. 30) แต่ละฉบับเพื่อขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากจำเลยจนถึงวันที่จำเลยลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีหักด้วยเงินที่จำเลยชำระแก่โจทก์แล้วจำนวน 651,143.76 บาท ทั้งนี้ไม่เกิน 1,345,118.48 บาท ตามที่โจทก์ขอ และให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดอกเบี้ยภาษีมูลค่าเพิ่มที่ยังค้างจ่ายแก่โจทก์ดังกล่าว นับตั้งแต่วันถัดจากวันลงนามในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนภาษีจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

องค์คณะ

สนธิศาสตร์ เจตนาราวพงศ์ · ไสลเกษ วัฒนพันธุ์ · อธิป จิตต์สำเร็จ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

